

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/174/2017
Identifikačné číslo spisu:	8712203804
Dátum vydania rozhodnutia:	30.08.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Švecová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8712203804.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne S. S., bývajúcej v L., zastúpenej Mgr. Petrom Baranom, advokátom so sídlom v Stropkove, Námestie SNP 538/16, proti žalovaným 1/ S. N. a 2/ Z. G., obom bývajúcim v L., zastúpeným Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia 93, v mene a na účet ktorej koná JUDr. Jozef Beňo, PhD., advokát a konateľ, o určenie, že veci patria do dedičstva, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3 D 65/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 8. februára 2017 sp. zn. 12 CoD 2/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. mája 2015 č. k. 3 D 65/2014-217 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa po viacerých úpravách žaloby a jej petitu domáhala určenia, že do dedičstva po nebohej V. N., narodenej XX. S. XXXX, zomrelej XX. M. XXXX, patria nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. L., vymedzené v petite žaloby, ktoré sú v súčasnosti zapísané v katastri nehnuteľností ako podielové spoluvlastníctvo žalovaných vo veľkosti spoluvlastníckych podielov obaja 1 k celku. Súd na základe vykonaného dokazovania uviedol, že žalobkyňa žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázala, že by zomrelej V. N. svedčilo vlastnícke právo na predmetných nehnuteľnostiach. Dedičských podielov sa nebohá vzdala v prospech svojho syna Z. N. ml., ktorého právnymi nástupcami sú žalovaní, v rámci dedičského konania po smrti svojho manžela Z. N. st. v roku XXXX. Nebolo preukázané tvrdenie žalobkyne, že nebohá bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, ktoré boli dedené v roku 1975, okresný súd ustálil, že vlastníkom bol výlučne jej manžel. Aj z pripojeného spisu Okresného súdu Poprad bolo zrejmé, že túto skutočnosť rešpektovala V. N. až do svojej smrti.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 8. februára 2017 sp. zn. 12 CoD 2/2015 uvedený rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu

stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. K správnosti rozsudku súdu prvej inštalácie ďalej uviedol, že spoluvlastníkom v 1 k nehnuteľnostiam zapísaným vo vložke č. XX bol výlučne Z. N. st. a konanie V. N. v dedičskom konaní po nebohom Z. N. st. nemožno hodnotiť inak ako zrieknutie sa koakvizície mlčky. Tento záver má opodstatnenie aj v rozhodnutí o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva medzi H. G., F. G. a Z. N. ml. z 20. mája 1981, čo svedčí o tom, že Z. N. ml. bol považovaný za podielového spoluvlastníka v 1 a nesvedčilo tu vlastnícke právo V. N. z koakvizície k tomuto podielu s jej nebohým manželom Z. N. st. Naviac uviedol, že časť z predmetných nehnuteľností nadobudol Z. N. ml. na základe kúpnej zmluvy a teda nemôžu byť predmetom konania o určenie, že patria do dedičstva po nebohej V. N..

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa a žiadala ho spolu s rozsudkom súdu prvej inštalácie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Odôvodnila ho v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. a nesprávnym právnym posúdením konajúcich nižších súdov. Dovolateľka sa nestotožnila so závermi súdov ohľadne dobromyseľnosti Z. N. ml. a najmä toho, že by sa V. N. vzdala koakvizície mlčky. Odvolací súd aj súd prvej inštalácie porušili práva dovolateľky na spravodlivý proces svojím procesným postupom spočívajúcim v nesprávnom hodnotení dôkazov a vyvedení nesprávnych záverov odporujúcim právnym predpisom a najmä rozporuplným, nedostatočným a nezrozumiteľným odôvodnením napadnutých rozhodnutí. Rovnako žalobkyni nebolo umožnené sa zúčastniť odvolacieho pojednávania.

4. Žalovaní vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že nepovažujú dovolacie dôvody za relevantné a navrhli ho zamietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala účastníčka, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) uvádza nasledovné.

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštalácia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

7. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

8. Pritom aj naďalej platí, že pre záver o prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

9. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. V prvom rade sa zaoberal dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 420 písm. f) C. s. p. Žalobkyňa namietala nezrozumiteľnosť, rozporuplnosť a nedostatok dôvodov rozsudku odvolacieho súdu, a porušenie jej práv tým, že jej nebolo možné sa zúčastniť pojednávania na odvolacom súde.

11. Dovolací súd však dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia jasne uviedol, ktoré dôkazy považoval za rozhodujúce, z akých skutkových záverov vychádzal, prečo považoval právne posúdenie súdu prvého stupňa za správne a osobitne sa vyporiadal aj s námietkami uvedenými v odvolaní. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. Za zmätočnosťnú vadu v zmysle uvedeného ustanovenia označila dovolateľka nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, avšak v predmetnej veci konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. V preskúmvanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, v kontexte s rozhodnutím súdu prvého stupňa s poukazom na vykonané dokazovanie vysporiadal s otázkou, či bolo preukázané vlastnícke právo svedčiace alebo nej V. N., resp. aký bol právny osud predmetných pozemkov. Okresný súd na základe súhrnu dôvodov uzavrel, že žalobkyňa presvedčivo nepreukázala dôvodnosť žaloby, a teda vlastnícke právo alebo nej V. N.. Poukázal v tej súvislosti aj na záver Okresného súdu Poprad z iného konania, v ktorom boli čiastočne predmetom konania identické pozemky. Podľa spomínaného rozsudku Okresného súdu Poprad bol vlastníkom pozemkov výhradne Z. N. st. Nakoľko však pripojený spis nebol predmetom ani odvolacieho ani dovolacieho prieskumu, tieto závery Okresného súdu Poprad nie sú v takom rozpore so záverom odvolacieho súdu o vzdaní sa koakvizície mlčky, že by takáto nepresnosť v odôvodnení spôsobila zmätočnosť napadnutého rozhodnutia. Zmätočnosť rozhodnutia totiž môže spôsobiť nedostatočné, prípadne nezrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia najmä vtedy, ak neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (pozri R 2/2016). O takýto prípad však podľa dovolacieho súdu nejde. Oba dôvody (neexistencia koakvizície, resp. vzdanie sa koakvizície mlčky) totiž smerujú k rovnakému právnomu záveru o merite veci, že na vyhovie podanej žalobe nie je dôvod. Žalobkyňa mala príležitosť sa s týmito tézami konfrontovať počas konania, aj sa k takému právnomu posúdeniu mala možnosť vyjadriť.

12. Dovolací súd v súvislosti s dovolacou námietkou dopĺňa, že v prípade ak odvolací súd potvrdí rozhodnutie ako vecne správne, znamená to, že rozhodnutie je správne vo výroku. Vecná správnosť neznamena, že nie je možné doplniť a upraviť dôvody, pre ktoré sa k rovnakému záveru o podstate prejednávanej veci pripojil i odvolací súd. Pokiaľ ide o predloženú identifikáciu parciel, dovolací súd uvádza, že tzv. novoty nie sú v odvolacom konaní, až na výnimky ustanovené § 366 C. s. p., prípustné. O žiadnu zo zákonom stanovených výnimiek v tomto prípade nešlo, preto nebolo nevyhnutné sa ňou osobitne zo strany odvolacieho súdu zaoberať. Navyše sa javí podstatné doplniť, že v predmetnej Identifikácii je V. N. uvedená ako užívateľ a nie ako vlastník. Rovnako v súvislosti s údajnými dôvodmi osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania platí ustanovenie C. s. p. o tzv. novotách v dovolacom konaní. Pokiaľ žalobkyňa žiadala na takéto okolnosti prihliadnuť, mala tak konať už pred vydaním rozsudku prvého stupňa. Takéto tvrdenia ako tzv. novoty sú rovnako ako novopredložené dôkazy v odvolacom konaní irelevantné. Dovolateľka na základe uvedeného nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

13. Podľa názoru žalobkyne došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces aj tým, že odvolací súd nerešpektoval jej žiadosť zúčastniť sa pojednávania na prejednanie jej odvolania. Realizácia procesného oprávnenia účastníka byť prítomný na pojednávaní neprichádza do úvahy vtedy, keď súd v súlade so zákonom koná a rozhoduje bez nariadenia pojednávania. Podľa § 385 ods. 1 C. s. p. na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy: a/ ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo b/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V danom prípade: a/ odvolací súd dospel k záveru, že netreba zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Procesné strany boli pritom riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 C. s. p.).

Procesným postupom, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohlo byť porušené právo dovolateľky na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p.

14. Pokiaľ dovolateľka namietala nedostatky v procese objasňovania skutkových podkladov pre rozhodnutie, nesprávnom hodnotení dôkazov, nevykonanie dokazovania, či neúplne a nedostatočne zistený skutkový stav veci, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila. Nesprávne zistenie skutkového stavu však, ako už bolo uvedené vyššie, nie je podľa C. s. p. dovolacím dôvodom.

15. Ako vyplýva z predchádzajúcich bodov dovolací súd nezistil prípustnosť dovolania vyplývajúcu z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

16. Vychádzajúc z právneho názoru o prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov vysloveného v rozhodnutí 1 VCdo 1/2018, ktorým bol s analogickým použitím zásady *lex posterior derogat legi priori* prekonaný opačný právny názor vyslovený v rozhodnutí 1 VCdo 2/2017, pristúpil senát 6 C k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dospel pritom k záveru, že ani tento argument žalobkyne o prípustnosti dovolania v prejednávanej veci nie je dôvodný. Dovolaťka považovala za ústavne nekonformný výklad a právny záver napadnutého rozhodnutia, ktorým súd dospel k záveru, že sa porúčiteľka V. N. vzdala práva vlastníť majetok z titulu koakvizície mlčky. Podľa dovolania konkludentný prejav súhlasu sa zo svojej podstaty môže týkať len takých právnych úkonov, ktoré si zo zákona vyžadujú aktívnu formu konania. Konkludentný prejav vôle preto nemôže byť vzatý do úvahy v prípadoch, kedy osoba ktorej sa predmetný právny úkon týka, nebola k takémuto aktívnemu konaniu vyzvaná. Záver odvolacieho súdu o vzdaní sa svojich vlastníckych práv V. N. mlčky by mal svoje opodstatnenie iba v prípade, ak by z osvedčenia o dedičstve vyplývalo, že táto bola príslušným notárom vyzvaná k uplatneniu takéhoto majetkového práva, a následne by toto svoje právo nevyužila. Uvedená skutočnosť je však vyvrátená samotným osvedčením o dedičstve č. D 252/75, v ktorom o takomto úkone niet ani zmienky. Dovolaťka ďalej uviedla, že sa tohto majetku nemohla vzdať v dedičskom konaní, keďže jej zodpovedajúci ideálny podiel nemohol byť predmetom dedičského práva po Z. N. st. S poukazom na odbornú literatúru spochybnila aj záver súdu prvého stupňa, že koakvizícia nevznikla. Naviac spochybnila aj dobromyseľnosť nadobúdateľa Z. N. ml. a z nej vyplývajúcu možnosť vydržania predmetných pozemkov.

17. V predmetnej veci v súvislosti s právnym záverom odvolacieho súdu, pre ktorý bola žaloba zamietnutá, t. j. že nebolo preukázané, že by V. N. svedčalo vlastnícke právo k predmetným pozemkom a ku dovolaciemu dôvodu nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky existencie koakvizície, vzdaní sa koakvizície mlčky treba uviesť nasledovné: Spolunadobudnutý majetok (*coacquisitia coniugum* - v novšej právnej teórii a praxi nazývaný koakvizícia) je inštitútom uhorského manželského práva, ktoré až do prijatia prvého československého Občianskeho zákonníka v roku 1950 platilo na území Slovenska. Koakvizíciu možno stručne definovať ako súhrn statkov, ktoré nadobudli manželia po dobu manželského spolujitia. K tomu aby koakvizícia mohla vôbec vzniknúť je treba: 1. aby manželstvo bolo platné alebo aspoň putatívne, 2. aby medzi manželmi trvalo spoločenstvo statkov nadobudnutých a 3. aby manželia žili v spoločnej domácnosti (ROUČEK, Fr., SEDLÁČEK, J., Komentár k československému obecnému zákoníku občianskemu a občanské právo platné na Slovensku a Podkarpatské Rusi. 5. díl. Praha: V. Linhart, 1935, s. 506-507). Do koakvizície spadali majetok získaný prácou, ďalej úspory a všetko, čo tam patrilo podľa dohody manželov alebo aj podľa vôle tretej osoby, teda darcu alebo testátora. Majetok sa dostával do koakvizície jednaním jedného z manželov alebo spoločným jednaním oboch manželov, alebo tretej osoby. Do koakvizičného imania patrili nielen aktíva, ale aj pasíva, takže nešlo len o vlastníctvo. Manželom u koakvizície patrilo vlastníctvo zvláštného druhu, tzv. koakvizičné spoluvlastníctvo. Jednalo sa o spoluvlastníctvo ideálne a nebolo možné po dobu trvania manželstva žiadať o jeho zrušenie, ani ho previesť na iného alebo ho zabaviť. Toto ideálne právo bolo možné realizovať iba vtedy, keď došlo k rozdeleniu koakvizície (MALINOVSKÝ, I., Vývoj manželského

majetkového práva počas prvej Československej republiky. www.ucps.sk). Ak vznikne pochybnosť o tom, či dotýčny majetkový kus patrí do koakvizície, prezumuje sa jeho koakvizíčný charakter, ak tento kus bol nadobudnutý počas manželstva (Kúria č. 4430/98, in Rouček - Sedláček). Z obsahu spisu vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti, resp. 1 pôvodného pozemku p. č. XXXX/X v k. ú. L., ktorého súčasťou boli podľa žaloby predmetné pozemky, nadobudol Z. N. st. kúpou v roku 1943 (výpis z pozemkovej knihy na č. 1. 2). Zo všetkej dokumentácie predloženej v spise tento výpis najbližšie objasňuje nadobudnutie predmetných nehnuteľností právnymi predchodcami strán sporu. Keďže šlo o nadobudnutie vlastníckeho práva ešte pred účinnosťou Občianskeho zákonníka z roku 1950 (za účinnosti uhorského práva) a medzi stranami nebolo sporné, že medzi Z. N. st. a V. N. existovalo platné manželstvo i majetkové spoločenstvo, aj s ohľadom na citovanú judikatúru Kúrie má najvyšší súd zato, že predmetné nehnuteľnosti (resp. pôvodný pozemok) patrili do koakvizície medzi Z. N. st. a V. N.. Presumpcia existencie koakvizície, ktorú poznalo uhorské právo, nebola ničím vyvrátená.

18. Na objasnenie vlastníckych vzťahov v prejednávanej veci ďalej bolo potrebné vyriešiť otázku dedičského konania po Z. N. st. a prípadnom vzdaní sa koakvizície mlčky zo strany V. N. v prospech Z. N. ml. v roku 1975. O záver o tom, že V. N. sa vzdala koakvizície mlčky, oprel svoje rozhodnutie aj odvolací súd. Dovolací súd považuje tento názor krajského súdu za správny. V tejto súvislosti vychádza z dvoch rozhodnutí Najvyššieho súdu ČSR, ktoré nielenže potvrdzujú takúto možnosť podľa uhorského súkromného práva, ale zároveň aj poskytujú právnu ochranu nadobúdateľovi (alebo jeho právnym nástupcom) proti poručiťelovej manželke - pôvodne oprávnenej z koakvizície. Podľa Rozhodnutia NS ČSR z 23. februára 1929, Rv III 493/28 (Úradná sbierka, I. č. 81) „Nie je sporné, že pozostaviteľka v dobe umretia svojho manžela (r. 1910), už bola oprávnená uplatniť svoje právo na spolunadobudnutý majetok, ale že tohto svojho práva nepoužila po dlhú dobu až do svojej smrti r. 1922, napriek tomu, že aj podľa doznania žalujúcich strán, obsaženého v dovolacej žiadosti, bola pri zdravom rozume (bola schopná striedlivo myslieť) a že v uplatnení práva jej nevadila fyzická prekážka; už aj zo samotných týchto skutočností logicky plynie, že o pozostaviteľke treba mať za to, že sa svojho práva mlčky zriekla a to k dobru svojho syna.“ Podľa Rozhodnutia NS ČSR zo 6. decembra 1929, Rv III 100/29 (Úradná sbierka, I. č. 282) „má preto dovolací súd za to, že žalobníčka týmto svojím chovaním sa, že prijala závet manžela, že neuplatňovala svoje už sročné právo, že sama žiadala usporiadanie pozostalosti manžela podľa spisanej deľby, zriekla sa svojho práva na koakvizíciu a uznala, že celá pozostalosť patrí manželovi a jeho dedičom. Týmto zrieknutím sa však uhaslo jej právo a uhaslé právo nemôže oživiť ani na tom základe, že jednotlivé nemovitosti pri základnom pozostalostnom pojednávaní do zápisnice pojaté neboli, nakoľko je bezpochybné, že išlo o celú pozostalosť nebohého, teda aj o vynechané nemovitosti (.....) Dovolací súd k vývodom žalobníčky, že „zrieknutie sa mlčky spolunadobudnutia nejestvuje“, poznamenáva, že vývody, tie nie sú správne, lebo zrieknutie sa práva môže sa stať aj mlčky; tu stačí poukázať na stálu súdnu prax a nie je prípadný ani ten názor žalobníčky, že manžel mohol závetou len o svojom majetku opatrenia činiť, nie však o majetku koakvizíčnom a tak závet nemôže sa vzťahovať na koakvizíciu, - lebo závet podľa svojho obsahu vzťahovala sa na to, čo pozostavca za svoj majetok pokladal, a že on všetky nemovitosti za svoje pokladal, dokazuje jeho poriadenie o celom majetku.“ S odkazom na uvedenú prax československých súdov v časoch platnosti koakvizície na území Slovenska treba navyše uviesť, že v prejednávanej veci sa v zmysle dedičského rozhodnutia č. D 252/75 v prospech Z. N. ml. vzdali svojich podielov všetci ostatní dedičia vrátane žalobkyne i jej matky V. N.. Z obsahu tohto rozhodnutia je zjavné, že cieľom bolo obsiahnuť celý majetok poručiťela, pričom inštitút koakvizície nevyžadoval osobitné a výslovne vzdanie sa koakvizíčného podielu zo strany pozostalej manželky (viď citované rozhodnutia NS ČSR). Zároveň obdobne ako v prvom prípade (Rv III 493/28) V. N. dlhú dobu rešpektovala stav, kedy bol za vlastníka považovaný Z. N. ml. a svoje práva z koakvizície dlhodobo nevyužila. Neobstojí argument žalobkyne, že V. N. mohla žiť v predstave, že je vlastníčkou, keď napríklad došlo k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva k pôvodnému pozemku v roku 1981 s H. a F. G., pričom pri tomto úkone už vystupoval Z. N. ml. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje aj na klasickú rímsku právnu zásadu (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Na dlhodobé nevyužitie svojho práva poukazuje aj rozhodnutie Rv III 100/29. V. N. rešpektovala dohodnutú deľbu majetku. Nedá sa súhlasiť, že predmetom dedičského konania po Z. N. st. nemohol byť podiel V. N. vyplývajúci z koakvizície. S odkazom na obsah dedičského rozhodnutia, na prax súdov súvisiacu s koakvizíciou, ale aj správanie zainteresovaných osôb dlhé roky po dedičskom konaní možno bez pochyb

povedať, že predmetom dedenia mal byť celý majetok Z. N. st. vrátane domnelého koakvizitného podielu manželky V. a pozostala manželka V. N. sa svojho koakvizitného podielu vzdala v prospech svojho syna Z. N. ml. - mlčky - teda spôsobom existujúcim v časoch platnosti koakvizície na území Slovenska. Na základe uvedeného teda dovolací súd uzavrel, že napriek tomu, že predmetný majetok nadobudli Z. N. st. a V. N. do koakvizície, toto majetkové spoločenstvo zaniklo smrťou manžela a V. N. sa počas dedičského konania po nebohom manželovi v roku 1975 koakvizície a z nej vyplývajúceho majetkového podielu mlčky vzdala v prospech svojho syna Z. N. ml., ktorý sa na základe dedičského rozhodnutia č. D 252/75 stal výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností, ktoré po jeho smrti nadobudli jeho deti - žalovaní. Na základe uvedeného možno uviesť, že okresný aj krajský súd rozhodli vecne správne. Nakoľko bolo preukázané, že vlastnícke právo žalovaných sa odvíja od nadobudnutia vlastníckeho práva ich otcom Z. N. ml., na základe dedičského konania po jeho otcovi Z. N. st. so zrieknutím sa koakvizície mlčky zo strany pozostalej manželky V. N., nebolo potrebné sa zo strany dovolacieho súdu zaoberať dobromyseľnosťou Z. N. ml. a žalovaných.

19. Nakoľko v konaní bolo preukázané, že odvolací súd správne právne posúdil otázku vlastníckych vzťahov v predmetnej veci i otázky vzdania sa koakvizície mlčky, dovolací súd uzatvára, že dovolanie nie je dôvodné v zmysle § 432 C. s. p. a otázka v praxi dovolacieho súdu už riešená bola, a teda dovolanie nie je ani prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Totiž za prax dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. písm. b/ C. s. p. treba považovať aj rozhodnutia vydané Najvyšším súdom ČSR.

20. Nakoľko najvyšší súd zistil v dovolacom konaní, že dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. ani § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.